

U S T A W A

z dnia ...

o zasadach realizacji planu społeczno-klimatycznego^{1), 2)}

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa zasady realizacji planu społeczno-klimatycznego w zakresie, w jakim wdraża on Społeczny Fundusz Klimatyczny, o którym mowa w art. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/955 z dnia 10 maja 2023 r. w sprawie ustanowienia Społecznego Funduszu Klimatycznego i zmieniającego rozporządzenie (UE) 2021/1060 (Dz. Urz. UE L 130 z 16.05.2023, str. 1, z późn. zm.³⁾), zwany dalej „Społecznym Funduszem Klimatycznym”, podmioty uczestniczące we wdrażaniu tego Funduszu oraz tryb współpracy między nimi.

Art. 2. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) beneficjent – podmiot, z którym właściwa instytucja zawarła umowę o dofinansowanie projektu albo w stosunku do którego podjęła decyzję o dofinansowaniu projektu;
- 2) decyzja o dofinansowaniu projektu – decyzję podjętą przez jednostkę sektora finansów publicznych, która stanowi podstawę dofinansowania projektu, w przypadku gdy ta jednostka jest jednocześnie instytucją udzielającą dofinansowania oraz wnioskodawcą;
- 3) grant – środki pieniężne przyznane w ramach projektu grantowego, które beneficjent projektu grantowego przekazał grantobiorcy na realizację zadań;

¹⁾ Niniejsza ustawa służy stosowaniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/955 z dnia 10 maja 2023 r. w sprawie ustanowienia Społecznego Funduszu Klimatycznego i zmieniającego rozporządzenie (UE) 2021/1060 (Dz. Urz. UE L 130 z 16.05.2023, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 231 z 20.09.2023, str. 1).

²⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych oraz ustawę z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027.

³⁾ Zmiana wymienionego rozporządzenia została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 231 z 20.09.2023, str. 1.

- 4) grantobiorca – podmiot publiczny albo prywatny, inny niż beneficjent projektu grantowego, wybrany w drodze otwartego naboru ogłoszonego przez beneficjenta projektu grantowego w ramach realizacji projektu grantowego;
- 5) instytucja audytowa – Szefa Krajowej Administracji Skarbowej;
- 6) instytucja pośrednicząca – podmiot, któremu zostały powierzone zadania związane z realizacją planu społeczno-klimatycznego na podstawie art. 8 ust. 1;
- 7) instytucja wdrażająca – podmiot, któremu zostały powierzone zadania związane z realizacją planu społeczno-klimatycznego na podstawie art. 8 ust. 3;
- 8) instytucja zarządzająca – ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego;
- 9) inwestycje – inwestycje, o których mowa w art. 4 ust. 1 rozporządzenia SFK, objęte wsparciem ze Społecznego Funduszu Klimatycznego, wskazane w ramach planu społeczno-klimatycznego;
- 10) kamień milowy – kamień milowy w rozumieniu art. 2 pkt 5 rozporządzenia SFK;
- 11) korekta finansowa – kwotę, o jaką pomniejsza się finansowanie pochodzące ze Społecznego Funduszu Klimatycznego dla projektu w związku z nieprawidłowością;
- 12) nieprawidłowość – naruszenie prawa wynikające z działania lub zaniechania każdego podmiotu uczestniczącego w realizacji planu społeczno-klimatycznego, z wyłączeniem państwa członkowskiego podczas wykonywania uprawnień władzy publicznej, które ma lub może mieć szkodliwy wpływ na budżet Unii Europejskiej przez obciążenie go nieuzasadnionym wydatkiem;
- 13) plan społeczno-klimatyczny – dokument, o którym mowa w art. 4 ust. 1 rozporządzenia SFK, stanowiący podstawę realizacji środków i inwestycji oraz działań w zakresie pomocy technicznej, objętych wsparciem ze Społecznego Funduszu Klimatycznego;
- 14) podwójne finansowanie – deklarowanie do rozliczenia w ramach planu społeczno-klimatycznego wydatków zadeklarowanych wcześniej w ramach tego planu lub w ramach planu rozwojowego w rozumieniu art. 5 pkt 7aa ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2025 r. poz. 198) lub zadeklarowane jako kwalifikowalne w innych programach unijnych;
- 15) pomoc techniczna – środki pieniężne przeznaczone na pokrycie kosztów, o których mowa w art. 8 ust. 3 rozporządzenia SFK, które są niezbędne do wdrożenia planu społeczno-klimatycznego;

- 16) projekt – przedsięwzięcie przyczyniające się do osiągnięcia założonego celu środka albo inwestycji albo dotyczące pomocy technicznej, z określonym początkiem i końcem realizacji;
- 17) projekt grantowy – projekt, którego beneficjent udziela grantów na realizację zadań służących osiągnięciu celu tego projektu przez grantobiorców;
- 18) rozporządzenie SFK – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/955 z dnia 10 maja 2023 r. w sprawie ustanowienia Społecznego Funduszu Klimatycznego i zmieniające rozporządzenie (UE) 2021/1060;
- 19) system teleinformatyczny – system elektroniczny, o którym mowa w art. 21 ust. 2 lit. d rozporządzenia SFK;
- 20) środki – środki, o których mowa w art. 4 ust. 1 rozporządzenia SFK, objęte wsparciem ze Społecznego Funduszu Klimatycznego, wskazane w ramach planu społeczno-klimatycznego;
- 21) umowa o dofinansowanie projektu:
 - a) umowę zawartą między właściwą instytucją a wnioskodawcą, którego projekt został wybrany do dofinansowania, zawierającą co najmniej elementy, o których mowa w art. 206 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, z późn. zm.⁴⁾), z zastrzeżeniem art. 28 ust. 2,
 - b) porozumienie, o którym mowa w art. 206 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zawarte między właściwą instytucją a wnioskodawcą, którego projekt został wybrany do dofinansowania;
- 22) ustawa wdrożeniowa – ustawę z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027 (Dz. U. poz. 1079 oraz z 2024 r. poz. 1717);
- 23) wnioskodawca – podmiot, który złożył wniosek o dofinansowanie projektu;
- 24) wskaźnik – wartość docelową w rozumieniu art. 2 pkt 6 rozporządzenia SFK;
- 25) wsparcie zwrotne – wsparcie finansowe niestanowiące dotacji, podlegające całkowitemu albo częściowemu zwrotowi, przyznawane w szczególności w formie poręczeń, gwarancji lub pożyczek.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 1572, 1717, 1756 i 1907 oraz z 2025 r. poz. 39 i 1180.

Art. 3. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego wykonuje, o ile ustawa nie stanowi inaczej, zadania państwa członkowskiego określone w przepisach rozporządzenia SFK, w tym w zakresie negocjacji i podpisania umowy, o której mowa w art. 19 ust. 1 tego rozporządzenia.

Rozdział 2

Przygotowanie planu społeczno-klimatycznego

Art. 4. 1. Projekt planu społeczno-klimatycznego opracowuje minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego w porozumieniu z właściwymi ministrami i we współpracy z zarządami województw oraz partnerami społecznymi i gospodarczymi. Projekt planu społeczno-klimatycznego jest poddawany konsultacjom publicznym, o których mowa w art. 5 ust. 1 rozporządzenia SFK.

2. Przy opracowywaniu projektu planu społeczno-klimatycznego uwzględnia się strategię rozwoju, o których mowa w art. 9 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

3. Na wniosek ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego plan społeczno-klimatyczny jest przyjmowany przez Radę Ministrów w drodze uchwały, przed przekazaniem do Komisji Europejskiej, zgodnie z art. 4 ust. 1 rozporządzenia SFK.

4. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego, po podjęciu przez Komisję Europejską decyzji wykonawczej, o której mowa w art. 17 ust. 1 rozporządzenia SFK:

- 1) podaje tę decyzję do publicznej wiadomości na swojej stronie internetowej;
- 2) ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” komunikat o adresie strony internetowej, o której mowa w pkt 1, a także o terminie, od którego decyzja, o której mowa w pkt 1, jest stosowana.

5. Przepisy ust. 1–4 stosuje się odpowiednio w przypadku zmiany planu społeczno-klimatycznego.

Rozdział 3

System realizacji planu społeczno-klimatycznego

Art. 5. 1. Podstawę systemu realizacji planu społeczno-klimatycznego stanowią w szczególności przepisy prawa określające warunki i procedury działania podmiotów uczestniczących w realizacji planu społeczno-klimatycznego, w tym w realizacji środków lub inwestycji, wytyczne oraz plan społeczno-klimatyczny.

2. Środek lub inwestycja są realizowane na podstawie przepisów właściwych dla działu administracji rządowej, w ramach którego są one realizowane.

3. W zakresie nieuregulowanym w przepisach właściwych, o których mowa w ust. 2, do realizacji środka lub inwestycji lub ich części stosuje się przepisy ustawy.

Art. 6. 1. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego, w celu zapewnienia jednolitości sposobu realizacji planu społeczno-klimatycznego i prawidłowości realizacji zadań i obowiązków określonych ustawą, może wydać wytyczne określające warunki i procedury realizacji planu społeczno-klimatycznego, skierowane do instytucji uczestniczących w jego realizacji i stosowane przez te instytucje na podstawie właściwego porozumienia albo umowy oraz przez beneficjentów na podstawie umowy o dofinansowanie projektu albo decyzji o dofinansowaniu projektu, zwane dalej „wytycznymi”.

2. Wytyczne mogą określać w szczególności:

- 1) że dofinansowanie projektu zostanie przekazane w jednej z form, o których mowa w art. 53 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021, str. 159, z późn. zm.⁵⁾);
- 2) w odniesieniu do kosztów pośrednich, że dofinansowanie będzie ustalone w formie stawki ryczałtowej na poziomie do 7% kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich, zgodnie z art. 54 lit. a rozporządzenia, o którym mowa w pkt 1;
- 3) zasady kwalifikowalności wydatków dotyczące wsparcia zwrotnego, w tym w zakresie płatności z tytułu opłat za zarządzanie i refundacji kosztów zarządzania poniesionych przez podmioty wdrażające wsparcie zwrotne.

3. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego:

⁵⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 261 z 22.07.2021, str. 58, Dz. Urz. UE L 241 z 19.09.2022, str. 16, Dz. Urz. UE L 275 z 25.10.2022, str. 23, Dz. Urz. UE L 63 z 28.02.2023, str. 1, Dz. Urz. UE L 130 z 16.05.2023, str. 1, Dz. Urz. UE L 2024/795 z 29.02.2024 oraz Dz. Urz. UE L 2024/1351 z 22.05.2024.

- 1) podaje wytyczne oraz ich zmiany do publicznej wiadomości na swojej stronie internetowej;
 - 2) ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” komunikat o adresie strony internetowej, o której mowa w pkt 1.
4. Wytyczne oraz ich zmiany są stosowane od dnia ogłoszenia komunikatu, o którym mowa w ust. 3 pkt 2.

Rozdział 4

System instytucjonalny służący realizacji planu społeczno-klimatycznego

Art. 7. Do zadań instytucji zarządzającej należy w szczególności:

- 1) reprezentowanie Rzeczypospolitej Polskiej w kontaktach z Komisją Europejską w zakresie związanym z realizacją planu społeczno-klimatycznego;
- 2) koordynacja realizacji planu społeczno-klimatycznego;
- 3) wydawanie wytycznych;
- 4) zapewnienie systemu teleinformatycznego;
- 5) zapewnienie systemu informacji i promocji w zakresie planu społeczno-klimatycznego, zgodnie z art. 23 rozporządzenia SFK;
- 6) wnioskowanie o płatności do Komisji Europejskiej na zasadach określonych w art. 20 rozporządzenia SFK;
- 7) sporządzanie i przekazywanie do Komisji Europejskiej, zgodnie z art. 21 ust. 2 lit. c rozporządzenia SFK, deklaracji zarządczej oraz podsumowania przeprowadzonych audytów;
- 8) sporządzanie i przekazywanie do Komisji Europejskiej, zgodnie z art. 24 ust. 1 rozporządzenia SFK, sprawozdania z realizacji planu społeczno-klimatycznego;
- 9) zapewnienie realizacji środków i inwestycji zgodnie z ustalonymi kamieniami milowymi oraz wskaźnikami;
- 10) zapewnienie ścieżki audytu, o której mowa w pkt 6 załącznika III do rozporządzenia SFK;
- 11) zapewnienie aktualności i poprawności danych służących do monitorowania realizacji planu społeczno-klimatycznego, w szczególności w systemie teleinformatycznym;
- 12) prowadzenie kontroli realizacji planu społeczno-klimatycznego;
- 13) monitorowanie i ewaluacja realizacji planu społeczno-klimatycznego oraz wydawanie rekomendacji dotyczących osiągania kamieni milowych i wskaźników w ramach poszczególnych środków i inwestycji;

- 14) zapewnienie, że wszystkie podmioty uczestniczące w realizacji planu społeczno-klimatycznego będą poddawały się kontroli i realizowały obowiązki wynikające z rozporządzenia SFK;
- 15) przekazywanie informacji niezbędnych do audytu planu społeczno-klimatycznego zgodnie z wymogami wynikającymi z rozporządzenia SFK;
- 16) wybór projektów do dofinansowania;
- 17) zawieranie z wnioskodawcami umów o dofinansowanie projektu lub podejmowanie decyzji o dofinansowaniu projektu;
- 18) zapobieganie nadużyciom finansowym, korupcji i konfliktom interesów oraz podwójnemu finansowaniu;
- 19) odzyskiwanie kwot podlegających zwrotowi, na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych albo w umowie o dofinansowanie projektu, albo w decyzji o dofinansowaniu projektu, w tym:
 - a) wydawanie decyzji o zwrocie środków pieniężnych przeznaczonych na realizację planu społeczno-klimatycznego lub projektów oraz decyzji o zapłacie odsetek, o których mowa odpowiednio w art. 207 ust. 9 i art. 189 ust. 3b ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
 - b) wydawanie decyzji o umorzeniu w całości albo w części oraz o odroczeniu albo rozłożeniu na raty spłaty należności wynikających z obowiązku zwrotu środków pieniężnych przeznaczonych na realizację planu społeczno-klimatycznego lub projektów, o których mowa w art. 61 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
 - c) rozpatrywanie odwołań od decyzji, o których mowa w lit. a i b, wydawanych w pierwszej instancji przez instytucję pośredniczącą albo instytucję wdrażającą – w przypadkach, o których mowa odpowiednio w art. 8 ust. 1 albo 3;
- 20) zapewnienie skutecznej realizacji obowiązków, o których mowa w art. 129 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2024/2509 z dnia 23 września 2024 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii (Dz. Urz. UE L 2024/2509 z 26.09.2024);
- 21) zlecanie płatności, o których mowa w art. 188 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;
- 22) zarządzanie alokacją pomocy technicznej i określanie warunków wyboru projektów pomocy technicznej uwzględnionej w planie społeczno-klimatycznym.

Art. 8. 1. Instytucja zarządzająca może powierzyć instytucji pośredniczącej, w drodze porozumienia albo umowy, zadania związane z realizacją planu społeczno-klimatycznego, w szczególności:

- 1) wydawanie decyzji o zwrocie środków pieniężnych przeznaczonych na realizację planu społeczno-klimatycznego lub projektów oraz decyzji o zapłacie odsetek, o których mowa odpowiednio w art. 207 ust. 9 i art. 189 ust. 3b ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;
- 2) wydawanie decyzji o umorzeniu w całości albo w części oraz o odroczeniu albo rozłożeniu na raty spłaty należności wynikających z obowiązku zwrotu środków pieniężnych przeznaczonych na realizację planu społeczno-klimatycznego lub projektów, o których mowa w art. 61 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;
- 3) rozpatrywanie odwołań od decyzji, o których mowa w pkt 1 i 2, wydawanych w pierwszej instancji przez instytucję wdrażającą – w przypadku, o którym mowa w ust. 3.

2. Powierzenie instytucji pośredniczącej zadań, o których mowa w ust. 1, nie wyłącza odpowiedzialności instytucji zarządzającej za ich realizację.

3. Za zgodą instytucji zarządzającej instytucja pośrednicząca może powierzyć instytucji wdrażającej, w drodze porozumienia albo umowy, zadania związane z realizacją planu społeczno-klimatycznego, w szczególności:

- 1) wydawanie decyzji o zwrocie środków pieniężnych przeznaczonych na realizację planu społeczno-klimatycznego lub projektów oraz decyzji o zapłacie odsetek, o których mowa odpowiednio w art. 207 ust. 9 i art. 189 ust. 3b ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;
- 2) wydawanie decyzji o umorzeniu w całości albo w części oraz o odroczeniu albo rozłożeniu na raty spłaty należności wynikających z obowiązku zwrotu środków pieniężnych przeznaczonych na realizację planu społeczno-klimatycznego lub projektów, o których mowa w art. 61 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

4. Powierzenie instytucji wdrażającej zadań, o których mowa w ust. 3, nie wyłącza odpowiedzialności instytucji pośredniczącej za ich realizację.

5. Instytucja zarządzająca lub, za jej zgodą, instytucja pośrednicząca lub instytucja wdrażająca, może zlecać usługi związane z realizacją swoich zadań innym podmiotom, z wyłączeniem usług polegających na prowadzeniu kontroli systemowych, o których mowa w art. 11 ust. 1 pkt 1.

6. Zlecanie usług związanych z realizacją zadań, o których mowa w ust. 5, nie wyłącza odpowiedzialności instytucji zlecającej usługi za realizację tych zadań.

7. Porozumienie albo umowa, o których mowa w ust. 1 i 3, zawiera w szczególności zobowiązanie do stosowania wytycznych przez instytucję, której powierzono zadania.

Art. 9. W przypadkach nieprawidłowej realizacji przez instytucję pośredniczącą lub instytucję wdrażającą zadań powierzonych zgodnie z art. 8 ust. 1 lub 3, nieprzestrzegania przez te instytucje przepisów prawa lub działania niezgodnie z systemem realizacji planu społeczno-klimatycznego, instytucja powierzająca te zadania lub instytucja zarządzająca może:

- 1) wydać zalecenia instytucji, której powierzono zadania:
 - a) wskazujące uchybienia, które powinny zostać usunięte, oraz wskazać termin na ich usunięcie,
 - b) zobowiązując instytucję, której powierzono zadania, do podjęcia określonych działań naprawczych oraz wskazać termin ich wykonania;
- 2) wstrzymać albo wycofać część albo całość dofinansowania z pomocy technicznej dla instytucji, która dopuściła się uchybień oraz nie usunęła ich w terminie lub nie wykonała działań naprawczych.

Rozdział 5

Audyt planu społeczno-klimatycznego

Art. 10. 1. Instytucja audytowa prowadzi audyt planu społeczno-klimatycznego na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1131).

2. Celem audytu jest w szczególności potwierdzenie:

- 1) prawidłowości gospodarowania środkami pieniężnymi w ramach planu społeczno-klimatycznego;
- 2) osiągnięcia kamieni milowych oraz wskaźników w ramach środków i inwestycji;
- 3) prawidłowości funkcjonowania systemu realizacji środka lub inwestycji, w tym ich kontroli;
- 4) skuteczności mechanizmów:
 - a) zapobiegania, wykrywania i korygowania nieprawidłowości przy realizacji środka lub inwestycji,
 - b) zapobiegania konfliktowi interesów, korupcji i nadużyciom finansowym,
 - c) unikania podwójnego finansowania;

5) bezpieczeństwa systemu teleinformatycznego.

3. Audyt jest prowadzony zgodnie ze strategią audytu przyjętą przez instytucję audytową.

4. Audytowi podlegają:

- 1) instytucja zarządzająca;
- 2) instytucje pośredniczące;
- 3) instytucje wdrażające;
- 4) beneficjenci;
- 5) inne podmioty oraz jednostki nieposiadające osobowości prawnej, działające na własny rachunek, uczestniczące w realizacji środka lub inwestycji.

5. Audyt planu społeczno-klimatycznego jest realizowany na zasadach stosowanych przy audycie krajowego programu operacyjnego i krajowego programu w rozumieniu ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej.

6. Nie później niż na 45 dni przed upływem terminów, o których mowa w art. 20 ust. 1 rozporządzenia SFK, instytucja audytowa przekazuje instytucji zarządzającej wyniki zakończonego audytu.

Rozdział 6

Kontrola i nieprawidłowości

Art. 11. 1. Kontrole planu społeczno-klimatycznego obejmują:

- 1) kontrole systemowe, służące sprawdzeniu prawidłowości realizacji zadań przez instytucje, którym instytucja zarządzająca lub instytucja pośrednicząca powierzyły, w drodze porozumienia albo umowy, zadania związane z realizacją planu;
- 2) kontrole projektów, mające na celu sprawdzanie, czy udzielone finansowanie jest właściwie wykorzystywane oraz czy środki lub inwestycje w ramach planu zostały właściwie zrealizowane zgodnie ze wszystkimi mającymi zastosowanie przepisami, przy czym kontrole te obejmują w szczególności:
 - a) weryfikację składanego przez beneficjenta wniosku o płatność,
 - b) kontrole w miejscu realizacji projektu lub w siedzibie podmiotu kontrolowanego,
 - c) kontrole w zakresie zasad udzielania pomocy publicznej oraz stosowania właściwych procedur dotyczących udzielania zamówień publicznych, jako odrębne kontrole na dokumentach lub jako element kontroli wskazanych w lit. a i b,
 - d) kontrole krzyżowe służące weryfikacji występowania podwójnego finansowania.

2. Za prowadzenie kontroli, o których mowa w ust. 1, odpowiada instytucja zarządzająca lub instytucja, której powierzono prowadzenie kontroli na podstawie art. 8 ust. 1 lub 3.

3. Instytucja zarządzająca, instytucje pośredniczące i instytucje wdrażające w związku z prowadzoną kontrolą współpracują ze sobą, wymieniając, na wniosek, informacje o przeprowadzonych kontrolach i ich wynikach, informacje pokontrolne oraz dokumentację kontroli.

4. Beneficjent jest obowiązany poddać się kontrolom, o których mowa w ust. 1 pkt 2.

5. Każdy podmiot uczestniczący w realizacji planu społeczno-klimatycznego, w szczególności beneficjent, jest obowiązany poddać się audytom lub kontrolom wykonywanym przez instytucję audytową, Komisję Europejską, Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF), Europejski Trybunał Obrachunkowy, inne podmioty do tego uprawnione na podstawie przepisów odrębnych, lub na zlecenie tych instytucji.

6. Czynności kontrolne mogą być wykonywane przez osoby niebędące pracownikami instytucji kontrolującej w przypadku:

- 1) zlecenia usług, o którym mowa w art. 8 ust. 5, związanych z realizacją zadań, o których mowa w art. 7 pkt 12;
- 2) wyznaczenia eksperta, o którym mowa w art. 37.

7. Kontrole w miejscu realizacji projektu lub w siedzibie podmiotu kontrolowanego przeprowadza się na podstawie pisemnego, imiennego upoważnienia do przeprowadzenia kontroli.

8. Kontrole, o których mowa w ust. 1 pkt 2, mogą być prowadzone:

- 1) w siedzibie instytucji kontrolującej lub w innym miejscu świadczenia pracy przez osoby kontrolujące na rzecz instytucji kontrolującej;
- 2) w siedzibie podmiotu kontrolowanego;
- 3) w każdym miejscu związanym z realizacją projektu.

9. Beneficjent jest obowiązany:

- 1) udostępnić instytucji kontrolującej dokumenty związane bezpośrednio z realizacją projektu, w szczególności dokumenty umożliwiające potwierdzenie kwalifikowalności wydatków – z zachowaniem przepisów o tajemnicach prawnie chronionych;
- 2) zapewnić dostęp do pomieszczeń i terenu realizacji projektu lub pomieszczeń kontrolowanego projektu, zapewnić dostęp do związanych z projektem systemów

teleinformatycznych, w tym baz danych, kodów źródłowych i innych dokumentów elektronicznych wytworzonych w ramach projektu;

- 3) umożliwić sporządzenie, a na żądanie osoby kontrolującej sporządzić kopie, odpisy lub wyciągi z dokumentów oraz zestawienia lub obliczenia sporządzane na podstawie dokumentów związanych z realizacją projektu;
- 4) udzielić wszelkich wyjaśnień dotyczących realizacji projektu.

10. Jeżeli jest to konieczne do stwierdzenia kwalifikowalności wydatków ponoszonych w ramach realizacji projektu, beneficjent jest obowiązany udostępnić instytucji kontrolującej również dokumenty niezwiązane bezpośrednio z jego realizacją.

11. W ramach kontroli w miejscu realizacji projektu mogą być przeprowadzane oględziny. Oględziny przeprowadza się w obecności beneficjenta lub osoby reprezentującej beneficjenta. Obecność beneficjenta lub osoby reprezentującej beneficjenta nie jest konieczna, w przypadku gdy:

- 1) instytucja kontrolująca posiada informacje wskazujące na możliwość wystąpienia poważnych nieprawidłowości, o których mowa w pkt 4 lit. b załącznika III do rozporządzenia SFK;
- 2) beneficjent lub osoba reprezentująca beneficjenta nie stawili się na czynność oględzin pomimo powiadomienia ich o terminie i miejscu prowadzenia tych czynności;
- 3) beneficjent wyraził zgodę na przeprowadzenie oględzin bez jego udziału lub bez udziału osoby go reprezentującej, co należy odnotować w protokole z oględzin.

12. Z czynności kontrolnej polegającej na oględzinach oraz przyjęciu ustnych wyjaśnień lub oświadczeń sporządza się protokół. Protokół podpisują osoba kontrolująca i pozostałe osoby uczestniczące w tej czynności. W przypadku odmowy podpisania protokołu przez osoby uczestniczące w tej czynności, osoba kontrolująca umieszcza w protokole adnotację o przyczynach odmowy podpisania protokołu.

13. Z czynności kontrolnej niewymienionej w ust. 12, która ma istotne znaczenie dla ustaleń kontroli, sporządza się notatkę podpisaną przez osobę kontrolującą.

14. Instytucja kontrolująca może wystąpić do właściwego miejscowo komendanta Policji z wnioskiem o pomoc, jeżeli jest to niezbędne do przeprowadzenia kontroli. Na wniosek instytucji kontrolującej właściwy miejscowo komendant Policji zapewnia pomoc przy przeprowadzaniu kontroli.

15. Weryfikacja faktycznego stanu realizacji projektu może odbywać się z wykorzystaniem zaawansowanych technologicznie narzędzi analitycznych oraz narzędzi rejestrujących obraz i dźwięk, w tym danych satelitarnych.

16. Po zakończeniu kontroli sporządza się informację pokontrolną, która po podpisaniu jest doręczana podmiotowi kontrolowanemu.

17. Podmiot kontrolowany ma prawo do zgłoszenia, na piśmie utrwalonym w postaci elektronicznej lub w postaci papierowej, w terminie 14 dni od dnia doręczenia mu informacji pokontrolnej, podpisanych, umotywowanych zastrzeżeń do tej informacji.

18. Termin, o którym mowa w ust. 17, może być przedłużony przez instytucję kontrolującą na czas oznaczony, na wniosek podmiotu kontrolowanego, złożony przed upływem terminu zgłoszenia zastrzeżeń. Jeżeli do informacji pokontrolnej nie zgłoszono zastrzeżeń, ostatecznej informacji pokontrolnej nie sporządza się.

19. Instytucja kontrolująca ma prawo poprawienia w informacji pokontrolnej oraz w ostatecznej informacji pokontrolnej, w każdym czasie, z urzędu lub na wniosek podmiotu kontrolowanego, oczywistych omyłek. Informację o zakresie sprostowania przekazuje się bez zbędnej zwłoki podmiotowi kontrolowanemu.

20. Zastrzeżenia do informacji pokontrolnej rozpatruje instytucja kontrolująca w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia otrzymania tych zastrzeżeń. Podjęcie przez instytucję kontrolującą, w trakcie rozpatrywania zastrzeżeń, czynności lub działań, o których mowa w ust. 22, każdorazowo przerywa bieg tego terminu.

21. Zastrzeżenia do informacji pokontrolnej mogą zostać w każdym czasie wycofane. Zastrzeżenia, które zostały wycofane, pozostawia się bez rozpatrzenia.

22. W trakcie rozpatrywania zastrzeżeń do informacji pokontrolnej instytucja kontrolująca ma prawo przeprowadzić dodatkowe czynności kontrolne lub żądać przedstawienia dokumentów lub złożenia dodatkowych wyjaśnień.

23. Instytucja kontrolująca, po rozpatrzeniu zastrzeżeń do informacji pokontrolnej, sporządza w terminie nie dłuższym niż 10 dni ostateczną informację pokontrolną, zawierającą skorygowane ustalenia kontroli lub pisemne stanowisko wobec zgłoszonych zastrzeżeń wraz z uzasadnieniem odmowy skorygowania ustaleń. Ostateczna informacja pokontrolna lub pisemne stanowisko wobec zgłoszonych zastrzeżeń do informacji pokontrolnej są niezwłocznie doręczane podmiotowi kontrolowanemu.

24. Informację pokontrolną oraz ostateczną informację pokontrolną w razie potrzeby uzupełnia się o zalecenia pokontrolne.

25. Informacja pokontrolna oraz ostateczna informacja pokontrolna zawiera termin przekazania instytucji kontrolującej informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia. Termin wyznacza się, uwzględniając charakter tych zaleceń.

26. Do ostatecznej informacji pokontrolnej oraz do pisemnego stanowiska wobec zgłoszonych zastrzeżeń do informacji pokontrolnej nie przysługuje prawo do złożenia zastrzeżeń.

27. Podmiot kontrolowany w wyznaczonym terminie informuje instytucję kontrolującą o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych.

Art. 12. 1. Stwierdzenie wystąpienia nieprawidłowości powoduje powstanie obowiązku podjęcia przez właściwą instytucję odpowiednich działań związanych z korygowaniem nieprawidłowych wydatków.

2. Niestwierdzenie wystąpienia nieprawidłowości w toku wcześniejszej kontroli przeprowadzonej przez uprawniony podmiot nie stanowi przesłanki odstąpienia od odpowiednich działań korygujących, w przypadku późniejszego stwierdzenia jej wystąpienia.

3. Stwierdzenie wystąpienia nieprawidłowości oraz nałożenie korekty finansowej jest poprzedzone czynnościami wyjaśniającymi prowadzonymi przez właściwą instytucję, podczas których instytucja ta może uwzględnić wyniki kontroli przeprowadzonych przez inne uprawnione podmioty.

4. Do stwierdzenia wystąpienia nieprawidłowości, pomniejszenia wartości wydatków kwalifikowalnych ujętych we wniosku o płatność złożonym przez beneficjenta, nałożenia korekty finansowej nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572 oraz z 2025 r. poz. 769).

5. Wartość korekty finansowej wynikającej ze stwierdzonej nieprawidłowości jest równa kwocie wydatków poniesionych nieprawidłowo w części odpowiadającej kwocie finansowania pochodzącej ze Społecznego Funduszu Klimatycznego.

6. Wartość korekty finansowej albo wartość wydatków poniesionych nieprawidłowo stanowiąca pomniejszenie wydatków, może zostać obniżona, jeżeli instytucja zarządzająca określi możliwość obniżania tych wartości.

7. W przypadku stwierdzenia wystąpienia nieprawidłowości:

- 1) przed zatwierdzeniem wniosku o płatność – instytucja zatwierdzająca wniosek o płatność dokonuje pomniejszenia wartości wydatków kwalifikowalnych ujętych we wniosku o płatność złożonym przez beneficjenta o kwotę wydatków poniesionych nieprawidłowo;

2) po zatwierdzeniu wniosku o płatność – właściwa instytucja nakłada korektę finansową.

8. W przypadku, o którym mowa w ust. 7 pkt 1, jeżeli beneficjent nie zgadza się ze stwierdzeniem wystąpienia nieprawidłowości oraz pomniejszeniem wartości wydatków kwalifikowalnych ujętych w złożonym wniosku o płatność, może zgłosić umotywowane zastrzeżenia. Przepisy art. 11 ust. 18–27 stosuje się odpowiednio.

9. W przypadku gdy nieprawidłowość wynika bezpośrednio z działania lub zaniechania:

1) właściwej instytucji lub

2) organów państwa

– beneficjent nie ponosi konsekwencji finansowych jej wystąpienia.

10. Zaistnienie okoliczności, o których mowa w ust. 9, stwierdza minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego wykonujący zadania państwa członkowskiego.

11. W przypadku, o którym mowa w ust. 9 pkt 1, anulowanie części albo całości dofinansowania w wyniku nałożenia korekty finansowej nie zwalnia instytucji, która dopuściła się uchybień, lub instytucji obowiązanej do wypłaty dofinansowania z obowiązku wypłaty równowartości dofinansowania należnego beneficjentowi.

12. W przypadku, o którym mowa w ust. 9 pkt 1, instytucja, która dopuściła się uchybień, jest obowiązana do zapewnienia środków na wypłatę równowartości dofinansowania należnego beneficjentowi lub zwrotu kwoty równej kwocie dofinansowania już wypłaconego beneficjentowi.

Rozdział 7

Pomoc publiczna

Art. 13. 1. W zakresie, w jakim w ramach planu społeczno-klimatycznego jest udzielana pomoc publiczna w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej lub pomoc *de minimis*, zastosowanie mają szczegółowe warunki i tryb udzielania pomocy.

2. Podmiotami udzielającymi pomocy, o której mowa w ust. 1, są instytucja zarządzająca, instytucje pośredniczące, instytucje wdrażające lub beneficjenci, a także inne podmioty, o których mowa w art. 2 pkt 12 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 468).

3. Podmiotami udzielającymi pomocy mogą być również inne podmioty określone w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie ust. 4.

4. Właściwy minister może określić, w drodze rozporządzenia, szczegółowe przeznaczenie, warunki i tryb udzielania pomocy, o której mowa w ust. 1, a także podmioty jej

udzielające, uwzględniając konieczność zapewnienia zgodności tej pomocy z rynkiem wewnętrznym, efektywnego i skutecznego jej wykorzystania oraz przejrzystości jej udzielania, w przypadku gdy odrębne przepisy nie określają szczegółowego przeznaczenia, warunków lub trybu udzielania tej pomocy.

5. Szczegółowe przeznaczenie, warunki i tryb udzielania pomocy, o której mowa w ust. 1, nieobjętej przepisami, o których mowa w ust. 4, lub innymi przepisami określa akt będący podstawą jej udzielenia.

Rozdział 8

Monitorowanie realizacji planu społeczno-klimatycznego

Art. 14. Realizacja planu społeczno-klimatycznego podlega monitorowaniu przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego.

Art. 15. 1. Dane dotyczące środków, inwestycji oraz projektów pomocy technicznej są gromadzone w systemie teleinformatycznym.

2. Zakres danych dotyczących środków lub inwestycji obejmuje w szczególności dane:

- 1) o których mowa w art. 21 ust. 2 lit. d rozporządzenia SFK;
- 2) dotyczące wyznaczonych kamieni milowych i wskaźników.

Rozdział 9

Wybór projektów do dofinansowania i procedura ponownej oceny projektów

Art. 16. 1. Dofinansowaniem z planu społeczno-klimatycznego może być objęty wyłącznie projekt wybrany do dofinansowania.

2. Właściwa instytucja przeprowadza postępowanie w zakresie wyboru projektów do dofinansowania w sposób przejrzysty, rzetelny i bezstronny.

3. Właściwa instytucja zapewnia równy dostęp do informacji o warunkach i sposobie wyboru projektów do dofinansowania z planu społeczno-klimatycznego oraz równe traktowanie wnioskodawców.

4. Właściwa instytucja dokonuje wyboru projektów do dofinansowania z planu społeczno-klimatycznego na podstawie przepisów właściwych dla realizacji odpowiednio określonych środków lub inwestycji lub ich części, z uwzględnieniem w szczególności terminu realizacji projektu, budżetu projektu oraz warunków kluczowych wynikających z planu społeczno-klimatycznego.

5. W przypadku braku przepisów właściwych, o których mowa w ust. 4, właściwa instytucja dokonuje wyboru projektów do dofinansowania zgodnie z art. 18–25.

Art. 17. 1. Dokumenty i informacje przedstawiane przez wnioskodawców nie podlegają udostępnieniu przez właściwą instytucję w trybie przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) oraz ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, 1881 i 1940).

2. Dokumenty i informacje wytworzone lub przygotowane przez właściwe instytucje w związku z oceną dokumentów i informacji przedstawianych przez wnioskodawców nie podlegają, do czasu zakończenia postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania, udostępnieniu w trybie przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej oraz ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Art. 18. Wybrany do dofinansowania z planu społeczno-klimatycznego może być projekt:

- 1) zgłoszony do objęcia wsparciem ze środków pieniężnych planu społeczno-klimatycznego przez podmiot jednoznacznie określony ze względu na charakter lub cel projektu, wskazany przez właściwą instytucję, w tym dotyczący pomocy technicznej, albo
- 2) którego wybór odbywa się na zasadach określonych w art. 20–25.

Art. 19. 1. W przypadku, o którym mowa w art. 18 pkt 1, właściwa instytucja wzywa wnioskodawcę do zgłoszenia projektu do objęcia wsparciem ze środków pieniężnych planu społeczno-klimatycznego, i w wezwaniu określa w szczególności:

- 1) termin realizacji projektu;
- 2) maksymalny budżet projektu;
- 3) warunki kluczowe wynikające z planu społeczno-klimatycznego;
- 4) termin na zgłoszenie projektu.

2. Właściwa instytucja weryfikuje zgłoszenie projektu do objęcia wsparciem ze środków pieniężnych planu społeczno-klimatycznego w zakresie jego zgodności z wezwaniem, o którym mowa w ust. 1.

3. Po dokonaniu weryfikacji, o której mowa w ust. 2, właściwa instytucja informuje wnioskodawcę o jej wyniku, a w przypadku wybrania projektu do dofinansowania z planu społeczno-klimatycznego podaje do publicznej wiadomości, w szczególności na swojej stronie internetowej, informację o projekcie.

Art. 20. 1. Właściwa instytucja przyjmuje regulamin wyboru projektów do dofinansowania z planu społeczno-klimatycznego oraz podaje go do publicznej wiadomości, w szczególności na swojej stronie internetowej.

2. Regulamin, o którym mowa w ust. 1, określa w szczególności:

- 1) kwotę przeznaczoną na dofinansowanie projektów;
- 2) kryteria wyboru projektów;
- 3) termin i sposób składania w systemie teleinformatycznym wniosków o dofinansowanie projektów z planu społeczno-klimatycznego;
- 4) opis procedury oceny projektów;
- 5) opis procedury ponownej oceny projektów;
- 6) czynności, które powinny zostać dokonane przed zawarciem umowy o dofinansowanie projektu lub podjęciem decyzji o dofinansowaniu projektu, oraz termin ich dokonania.

3. Właściwa instytucja może zmieniać regulamin, z zastrzeżeniem ust. 4.

4. Właściwa instytucja nie może zmieniać regulaminu w zakresie, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, chyba że konieczność takiej zmiany wynika z przepisów odrębnych.

5. Właściwa instytucja przyjmuje i podaje do publicznej wiadomości, w szczególności na swojej stronie internetowej, zmiany regulaminu wraz z ich uzasadnieniem i terminem, od którego są stosowane.

6. Po zakończeniu postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania właściwa instytucja nie może zmieniać regulaminu wyboru projektów, z wyjątkiem zmian dotyczących kwoty, o której mowa w ust. 2 pkt 1.

Art. 21. Właściwa instytucja ocenia projekty w zakresie spełniania kryteriów wyboru projektów.

Art. 22. 1. Niezwłocznie po dokonaniu oceny projektu właściwa instytucja informuje wnioskodawcę o wyniku oceny, wskazując czy projekt został wybrany do dofinansowania.

2. Po zakończeniu postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania właściwa instytucja podaje do publicznej wiadomości, w szczególności na swojej stronie

internetowej, wyniki oceny projektów, z wyróżnieniem projektów wybranych do dofinansowania.

Art. 23. 1. Wnioskodawcy, w przypadku niewybrania jego projektu do dofinansowania, przysługuje wniosek o ponowną ocenę projektu.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, wnosi się w terminie 7 dni od dnia otrzymania informacji, o której mowa w art. 22 ust. 1, do:

- 1) właściwej instytucji, o której mowa w art. 21, albo
- 2) właściwej instytucji pośredniczącej – jeżeli w porozumieniu albo w umowie, o których mowa w art. 8 ust. 3, instytucja pośrednicząca nie powierzyła instytucji wdrażającej zadań związanych z ponowną oceną projektów.

3. Wniosek o ponowną ocenę projektu zawiera:

- 1) oznaczenie instytucji właściwej do rozpatrzenia wniosku;
- 2) oznaczenie wnioskodawcy;
- 3) numer wniosku o dofinansowanie projektu;
- 4) wskazanie kryteriów wyboru projektu, z których oceną wnioskodawca się nie zgadza, wraz z uzasadnieniem;
- 5) wskazanie zarzutów o charakterze proceduralnym w zakresie przeprowadzonej oceny, jeżeli zdaniem wnioskodawcy naruszenia takie miały miejsce, wraz z uzasadnieniem;
- 6) podpis wnioskodawcy lub osoby upoważnionej do jego reprezentowania, z załączeniem oryginału lub kopii dokumentu poświadczającego umocowanie takiej osoby do reprezentowania wnioskodawcy.

4. W przypadku wniesienia wniosku o ponowną ocenę projektu po terminie lub niespełniającego wymogów formalnych, o których mowa w ust. 3, instytucja, o której mowa w ust. 2, pozostawia wniosek bez rozpatrzenia, o czym informuje wnioskodawcę, pouczając go o możliwości wniesienia w tym zakresie skargi do sądu administracyjnego na zasadach określonych w art. 26 ust. 1.

5. Instytucja, o której mowa w ust. 2, dokonuje ponownej oceny projektu w terminie określonym w regulaminie, o którym mowa w art. 20 ust. 1, który nie może być krótszy niż 7 dni i nie może być dłuższy niż 90 dni od dnia otrzymania wniosku, o którym mowa w ust. 1.

6. Instytucja, o której mowa w ust. 2, niezwłocznie po dokonaniu ponownej oceny projektu informuje wnioskodawcę o wyniku ponownej oceny, pouczając o prawie złożenia skargi, o której mowa w art. 26 ust. 1.

7. Procedura ponownej oceny projektu nie wstrzymuje zawierania umów o dofinansowanie projektu z planu społeczno-klimatycznego z wnioskodawcami, których projekty zostały wybrane do dofinansowania.

Art. 24. 1. Właściwa instytucja unieważnia postępowanie w zakresie wyboru projektów do dofinansowania, jeżeli:

- 1) w terminie składania wniosków o dofinansowanie projektu nie złożono wniosku, lub
- 2) wystąpiła istotna zmiana okoliczności powodująca, że wybór projektów do dofinansowania nie leży w interesie publicznym, czego nie można było wcześniej przewidzieć, lub
- 3) postępowanie obarczone jest niemożliwą do usunięcia wadą prawną.

2. Właściwa instytucja podaje do publicznej wiadomości informację o unieważnieniu postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania oraz jego przyczynach na swojej stronie internetowej. Informacja ta nie stanowi podstawy do wniesienia wniosku o ponowną ocenę projektu.

Art. 25. Do postępowania w zakresie:

- 1) wyboru projektu do dofinansowania nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, z wyjątkiem art. 24 i art. 57 § 1–4;
- 2) ponownej oceny projektu nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, z wyjątkiem art. 24 oraz przepisów dotyczących doręczeń i sposobu obliczania terminów, które stosuje się odpowiednio.

Art. 26. 1. W przypadku rozpatrzenia wniosku o ponowną ocenę projektu, którego skutkiem jest niewybranie projektu do dofinansowania, albo pozostawienia wniosku o ponowną ocenę projektu bez rozpatrzenia, wnioskodawca może w tym zakresie wnieść skargę do sądu administracyjnego, zgodnie z art. 3 § 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 935 i 1685 oraz z 2025 r. poz. 769).

2. Skarga, o której mowa w ust. 1, jest wnoszona przez wnioskodawcę w terminie 14 dni od dnia otrzymania informacji, o której mowa w art. 23 ust. 4 lub 6, bezpośrednio do wojewódzkiego sądu administracyjnego wraz z kompletną dokumentacją w sprawie. Skarga podlega wpisowi stałemu. Przepisy art. 30c ust. 2a–6 oraz art. 30d–30i ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju stosuje się odpowiednio.

Art. 27. 1. W ramach planu społeczno-klimatycznego mogą być realizowane projekty grantowe.

2. Beneficjent projektu grantowego odpowiada w szczególności za:

- 1) realizację projektu grantowego zgodnie z założonym celem;
- 2) przygotowanie i przekazanie właściwej instytucji propozycji kryteriów wyboru grantobiorców;
- 3) dokonywanie wyboru grantobiorców w oparciu o określone kryteria, z uwzględnieniem zasady przejrzystości, rzetelności, bezstronności i równego traktowania podmiotów;
- 4) zawieranie z grantobiorcami umów o powierzenie grantu;
- 5) rozliczanie wydatków poniesionych przez grantobiorców;
- 6) monitorowanie realizacji zadań przez grantobiorców;
- 7) kontrolę realizacji zadań przez grantobiorców;
- 8) odzyskiwanie grantów w przypadku ich wykorzystania niezgodnie z umową o powierzenie grantu.

3. Umowa o powierzenie grantu zawierana między beneficjentem projektu grantowego a grantobiorcą określa w szczególności:

- 1) cel projektu grantowego i zadania grantobiorcy objęte grantem;
- 2) kwotę grantu i wkładu własnego grantobiorcy;
- 3) warunki przekazania i rozliczenia grantu, w tym warunki rozliczania wydatków przez grantobiorcę;
- 4) zobowiązanie do zwrotu grantu w przypadku wykorzystania go niezgodnie z umową o powierzenie grantu;
- 5) zobowiązanie do poddania się audytom lub kontrolom prowadzonym przez beneficjenta projektu grantowego lub uprawnione podmioty, o których mowa w rozdziale 5 i 6.

4. Właściwa instytucja zatwierdza procedury dotyczące realizacji projektu grantowego opracowane przez beneficjenta projektu grantowego.

Art. 28. 1. Właściwa instytucja zawiera z wnioskodawcą, którego projekt został wybrany do dofinansowania, umowę o dofinansowanie projektu albo podejmuje decyzję o dofinansowaniu projektu.

2. Umowa o dofinansowanie projektu określa formy zabezpieczeń należytego wykonania wynikających z niej zobowiązań, jeżeli właściwa instytucja uzna to za zasadne, mając na uwadze charakter i cel projektu.

3. Umowa o dofinansowanie projektu nie może być zawarta, a decyzja o dofinansowaniu projektu nie może być podjęta, w przypadku gdy:

- 1) wnioskodawca zrezygnował z dofinansowania;
- 2) doszło do unieważnienia postępowania w zakresie wyboru projektów;
- 3) wnioskodawca nie dokonał w określonym terminie czynności, o których mowa w art. 20 ust. 2 pkt 6.

4. W uzasadnionych przypadkach właściwa instytucja może odmówić zawarcia umowy o dofinansowanie projektu albo odmówić podjęcia decyzji o dofinansowaniu projektu, jeżeli zachodzi obawa wyrządzenia szkody w mieniu publicznym w następstwie zawarcia umowy o dofinansowanie projektu albo podjęcia decyzji o dofinansowaniu projektu, w szczególności gdy w stosunku do wnioskodawcy będącego osobą fizyczną lub członka organów zarządzających wnioskodawcy niebędącego osobą fizyczną toczy się postępowanie karne lub karne skarbowe za przestępstwo składania fałszywych zeznań, przekupstwa, przeciwko mieniu, wiarygodności dokumentów, obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi, obrotowi gospodarczemu, systemowi bankowemu albo inne związane z wykonywaniem działalności gospodarczej lub popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowych, w związku z dofinansowaniem, które zostało udzielone ze środków publicznych na realizację projektu temu wnioskodawcy, podmiotowi powiązanemu z nim osobowo lub kapitałowo lub członkowi organów zarządzających tego wnioskodawcy lub podmiotu.

5. Przez podmioty powiązane należy rozumieć podmioty, między którymi występują powiązania, o których mowa w art. 3 ust. 3 załącznika I do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.⁶⁾), niezależnie od tego, czy na podstawie umowy o dofinansowanie projektu albo decyzji o dofinansowaniu projektu ma być udzielona pomoc publiczna.

6. W razie powzięcia informacji o okolicznościach wskazujących na możliwość popełnienia przez wnioskodawcę będącego osobą fizyczną lub członka organów

⁶⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 329 z 15.12.2015, str. 28, Dz. Urz. UE L 149 z 07.06.2016, str. 10, Dz. Urz. UE L 156 z 20.06.2017, str. 1, Dz. Urz. UE L 236 z 14.09.2017, str. 28, Dz. Urz. UE L 26 z 31.01.2018, str. 53, Dz. Urz. UE L 215 z 07.07.2020, str. 3, Dz. Urz. UE L 89 z 16.03.2021, str. 1, Dz. Urz. UE L 270 z 29.07.2021, str. 39, Dz. Urz. UE L 119 z 05.05.2023, str. 159 oraz Dz. Urz. UE L 167 z 30.06.2023, str. 1.

wnioskodawcy niebędącego osobą fizyczną przestępstwa, o którym mowa w ust. 4, właściwa instytucja niezwłocznie informuje właściwy organ ścigania.

7. Właściwa instytucja informuje wnioskodawcę o przyczynach braku możliwości zawarcia umowy o dofinansowanie projektu lub podjęcia decyzji o dofinansowaniu projektu w przypadku:

- 1) unieważnienia postępowania w zakresie wyboru projektów;
- 2) wystąpienia sytuacji, o której mowa w ust. 4.

8. Jeżeli właściwa instytucja po wybraniu projektu do dofinansowania, a przed zawarciem umowy o dofinansowanie projektu albo podjęciem decyzji o dofinansowaniu projektu poweźmie wiedzę o okolicznościach mogących mieć negatywny wpływ na wynik oceny projektu, ponownie kieruje projekt do oceny w stosownym zakresie, o czym informuje wnioskodawcę. Przepisy art. 18–25 stosuje się odpowiednio.

9. Projekt objęty dofinansowaniem może być zmieniony za zgodą właściwej instytucji, jeżeli:

- 1) zmiany nie wpłynęłyby na wynik oceny projektu w sposób, który skutkowałby niewybraniem projektu do dofinansowania, albo
- 2) zmiany wynikają z wystąpienia okoliczności niezależnych od beneficjenta, których nie mógł przewidzieć, działając z należytą starannością, oraz zmieniony projekt w wystarczającym stopniu będzie przyczyniał się do realizacji celów planu społeczno-klimatycznego.

Rozdział 10

Ponowne wykorzystanie wsparcia zwrotnego

Art. 29. 1. Środki pieniężne stanowiące dofinansowanie przekazane na realizację inwestycji lub środka, albo ich części, w formie wsparcia zwrotnego, po wykonaniu zobowiązań wynikających z umowy o dofinansowanie projektu albo decyzji o dofinansowaniu projektu, oraz odsetki i inne przychody, a także zyski powstałe na skutek obrotu tymi środkami, podlegają zwrotowi na rachunek wskazany przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego.

2. Środki pieniężne, o których mowa w ust. 1, są ponownie wykorzystywane w formie wsparcia zwrotnego na realizację celów wskazanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, z uwzględnieniem konieczności zapewnienia efektywnego wykorzystania tych środków.

3. Dysponentem środków pieniężnych, o których mowa w ust. 1, jest minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego.

4. Środki pieniężne, o których mowa w ust. 1, nie stanowią dochodu dysponenta ani podmiotów, którym mogą być przekazywane w celu ponownego wykorzystania.

5. Środki pieniężne, o których mowa w ust. 1, są wydatkowane i rozliczane przez podmioty, którym środki te mogą być przekazywane w celu ponownego wykorzystania zgodnie z ust. 1, na warunkach określonych w umowach lub porozumieniach zawieranych przez dysponenta z tymi podmiotami.

6. Umowy lub porozumienia, o których mowa w ust. 5, określają w szczególności:

- 1) cele, na jakie zostaną przeznaczone środki pieniężne, o których mowa w ust. 1;
- 2) okres realizacji umowy lub porozumienia;
- 3) mechanizmy zapewniające efektywność wykorzystania środków pieniężnych, o których mowa w ust. 1;
- 4) warunki wycofania środków pieniężnych, o których mowa w ust. 1;
- 5) koszty zarządzania środkami pieniężnymi, o których mowa w ust. 1, i opłaty za zarządzanie tymi środkami pieniężnymi;
- 6) obowiązki sprawozdawcze wobec dysponenta.

Rozdział 11

Przetwarzanie danych osobowych i dostęp do rejestrów

Art. 30. W celu realizacji, kontroli, audytu i ewaluacji planu społeczno-klimatycznego na zasadach określonych w ustawie lub rozporządzeniu SFK, minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego, minister właściwy do spraw finansów publicznych, instytucje pośredniczące, instytucje wdrażające, podmioty wnioskujące o dofinansowanie oraz beneficjenci przetwarzają dane osobowe.

Art. 31. Podmioty, o których mowa w art. 30, są administratorami w rozumieniu art. 4 pkt 7 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE

(ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.⁷⁾).

Art. 32. Dostęp do danych osobowych i informacji gromadzonych przez administratorów, o których mowa w art. 30, przysługuje ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego, ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych, instytucjom pośredniczącym, instytucjom wdrażającymi instytucji audytowej oraz właściwym jednostkom organizacyjnym Krajowej Administracji Skarbowej, a także podmiotom, którym wymienione podmioty powierzają realizację zadań na podstawie odrębnej umowy, w zakresie niezbędnym do realizacji ich zadań wynikających z przepisów ustawy.

Art. 33. 1. Administratorzy, o których mowa w art. 30, mogą gromadzić i przetwarzać dane osobowe w systemach teleinformatycznych.

2. Podmioty, o których mowa w art. 32, udostępniają sobie nawzajem dane osobowe niezbędne do realizacji ich zadań, w szczególności przy pomocy systemów teleinformatycznych.

Art. 34. Dane są przechowywane przez okres niezbędny do realizacji celów określonych w art. 30.

Art. 35. 1. W zakresie niezbędnym do realizacji celów, o których mowa w art. 30, minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego, minister właściwy do spraw finansów publicznych, instytucje pośredniczące, instytucje wdrażające, oraz instytucja audytowa mają dostęp do informacji, w tym danych osobowych, zawartych w rejestrach, w tym rejestrach publicznych.

2. Rejestry, o których mowa w ust. 1, obejmują rejestry wskazane w art. 92 ust. 2 ustawy wdrożeniowej. Przepisy art. 92 ust. 3–5 ustawy wdrożeniowej stosuje się odpowiednio.

3. Informacje zawarte w rejestrach, o których mowa w ust. 2, do których dostęp mają podmioty, o których mowa w ust. 1, mogą obejmować tajemnice prawnie chronione. W takim przypadku dostęp może być ograniczony do informacji wytworzonych na podstawie informacji zawartych w tych rejestrach w zakresie nienaruszającym tajemnicy uregulowanej w przepisach odrębnych.

⁷⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018, str. 2 oraz Dz. Urz. UE L 74 z 04.03.2021, str. 35.

4. Udostępnienie danych zawartych w centralnym rejestrze danych podatkowych, podmiotom, o których mowa w ust. 1, oraz ich przetwarzanie przez te podmioty nie stanowi naruszenia przepisów o tajemnicy skarbowej, o których mowa w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2025 r. poz. 111, z późn. zm.⁸⁾).

Art. 36. 1. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego może na podstawie porozumienia udzielać dostępu do informacji i danych pochodzących z rejestrów, o których mowa w art. 35 ust. 2, również podmiotom innym niż wskazane w art. 35 ust. 1, w celu weryfikacji przez te podmioty statusu przedsiębiorstwa, w tym jego wielkości, na potrzeby udzielania pomocy publicznej, pomocy *de minimis* – w zakresie niezbędnym do dokonania tej weryfikacji.

2. Warunkiem uzyskania dostępu przez podmioty, o których mowa w ust. 1, jest uprzednie zawarcie przez te podmioty porozumień z gestorami rejestrów, o których mowa w art. 35 ust. 2. Przepisy art. 92 ust. 4–7 ustawy wdrożeniowej stosuje się odpowiednio.

Rozdział 12

Eksperci

Art. 37. 1. Właściwa instytucja może wyznaczyć eksperta do udziału w wykonywaniu jej zadań:

- 1) związanych z wyborem projektów do dofinansowania lub z procedurą ponownej oceny projektów;
- 2) wynikających z umowy o dofinansowanie projektu albo decyzji o dofinansowaniu projektu.

2. Właściwa instytucja określa rolę eksperta wyznaczonego do udziału w wykonywaniu jej zadań, o których mowa w ust. 1.

3. Właściwa instytucja może wyznaczyć do udziału w wykonywaniu jej zadań wyłącznie eksperta wpisanego do wykazu ekspertów prowadzonego:

- 1) w związku z realizacją planu społeczno-klimatycznego lub
- 2) na podstawie art. 81 ustawy wdrożeniowej.

4. Do ekspertów stosuje się odpowiednio art. 81–85 ustawy wdrożeniowej.

⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2025 r. poz. 497, 621, 622, 769, 820, 1203 i 1235.

Rozdział 13

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 38. W ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2025 r. poz. 198) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 3b w pkt 3 dodaje się przecinek i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:
„4) dofinansowania przekazanego na realizację inwestycji albo jej części, o którym mowa w art. 29 ust. 1 ustawy z dnia o zasadach realizacji planu społeczno-klimatycznego (Dz. U. poz. ...), oraz odsetek i innych przychodów, a także zysków powstałych na skutek obrotu środkami stanowiącymi to dofinansowanie”;
- 2) w art. 5 uchyla się pkt 7ab;
- 3) uchyla się rozdział 2ab;
- 4) uchyla się art. 50b.

Art. 39. W ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, z późn. zm.⁹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2:
 - a) w pkt 5 wyrazy „i 5a–5d” zastępuje się wyrazami „i 5a–5e”,
 - b) po pkt 5 dodaje się pkt 5a w brzmieniu:
„5a) programie finansowanym z udziałem środków europejskich – rozumie się przez to również plan społeczno-klimatyczny, o którym mowa w art. 2 pkt 13 ustawy z dnia o zasadach realizacji planu społeczno-klimatycznego (Dz. U. poz. ...), zwanej dalej „ustawą o zasadach realizacji planu społeczno-klimatycznego”;;
- 2) w art. 5 w ust. 3 po pkt 5d dodaje się pkt 5e w brzmieniu:
„5e) środki pochodzące ze Społecznego Funduszu Klimatycznego, o którym mowa w art. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/955 z dnia 10 maja 2023 r. w sprawie ustanowienia Społecznego Funduszu Klimatycznego i zmieniającego rozporządzenie (UE) 2021/1060 (Dz. Urz. UE L 130 z 16.05.2023, str. 1, z późn. zm.¹⁰⁾);”;

⁹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 1572, 1717, 1756 i 1907 oraz z 2025 r. poz. 39 i 1180.

¹⁰⁾ Zmiana wymienionego rozporządzenia została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 231 z 20.09.2023, str. 1.

- 3) w art. 61 w ust. 3 w pkt 2 po wyrazach „ustawą o zasadach realizacji programów 2021–2027,” dodaje się wyrazy „albo ustawy o zasadach realizacji planu społeczno-klimatycznego,”;
- 4) w art. 153 w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
„1) projektów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 1–5c, 5e i 6;”;
- 5) w art. 189:
 - a) w ust. 1 po wyrazach „ustawy o zasadach realizacji programów 2021–2027,” dodaje się wyrazy „albo ustawy o zasadach realizacji planu społeczno-klimatycznego,”;
 - b) w ust. 3b po wyrazach „ustawy o zasadach realizacji programów 2021–2027,” dodaje się wyrazy „albo ustawy o zasadach realizacji planu społeczno-klimatycznego,”;
 - c) w ust. 3d po wyrazach „albo w art. 9 ust. 1 i 2 ustawy o zasadach realizacji programów 2021–2027,” dodaje się wyrazy „albo w art. 8 ust. 1 i 3 ustawy o zasadach realizacji planu społeczno-klimatycznego,”;
- 6) w art. 206 w ust. 1 w pkt 1 po wyrazach „celu Europejska Współpraca Terytorialna (Interreg)” dodaje się wyrazy „albo w art. 2 pkt 21 ustawy o zasadach realizacji planu społeczno-klimatycznego”;
- 7) w art. 207:
 - a) po ust. 7 dodaje się ust. 7a w brzmieniu:
„7a. Przepisów ust. 4–7 nie stosuje się do planu społeczno-klimatycznego, o którym mowa w art. 2 pkt 13 ustawy o zasadach realizacji planu społeczno-klimatycznego.”;
 - b) w ust. 9 w pkt 1 po wyrazach „ustawy o zasadach realizacji programów 2021–2027, albo” dodaje się wyrazy „ustawy o zasadach realizacji planu społeczno-klimatycznego, albo”;
 - c) w ust. 11 po wyrazach „albo art. 9 ust. 1 i 2 ustawy o zasadach realizacji programów 2021–2027,” dodaje się wyrazy „albo art. 8 ust. 1 i 3 ustawy o zasadach realizacji planu społeczno-klimatycznego,”;
- 8) w art. 232 w ust. 2 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:
„Upoważnienie to obejmuje także upoważnienie do dokonywania zmian środków przeznaczonych na współfinansowanie realizacji przedsięwzięć, o których mowa w zdaniu pierwszym, w tym wkładu własnego beneficjenta, oraz wynikających z rozstrzygniętych konkursów, o których mowa w:

- 1) art. 38 ust. 1 pkt 1 ustawy o zasadach realizacji programów;
- 2) art. 44 ust. 1 ustawy o zasadach realizacji programów 2021–2027.”;
- 9) w art. 258 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Sejmik województwa może upoważnić zarząd województwa do dokonywania przeniesień w planie wydatków między działami, wynikających z rozstrzygniętych konkursów, o których mowa w art. 38 ust. 1 pkt 1 ustawy o zasadach realizacji programów oraz art. 44 ust. 1 ustawy o zasadach realizacji programów 2021–2027, w zakresie zadań związanych z realizacją regionalnych programów operacyjnych, dla których zarząd województwa jest instytucją zarządzającą.”.

Art. 40. W ustawie z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027 (Dz. U. poz. 1079 oraz z 2024 r. poz. 1717) w art. 92 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w ust. 2 w pkt 13 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 14 w brzmieniu:

„14) konta płatników, o których mowa w art. 4 pkt 8 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.”;
- 2) w ust. 7 wyrazy „w ust. 2 pkt 6” zastępuje się wyrazami „w ust. 2 pkt 5”.

Rozdział 14

Przepis przejściowy i przepis końcowy

Art. 41. Plan społeczno-klimatyczny przyjęty na podstawie art. 141¹ ustawy zmienianej w art. 38 staje się planem społeczno-klimatycznym, o którym mowa w art. 2 pkt 13 niniejszej ustawy.

Art. 42. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.